

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: «Η διαπαιδαγώγηση των νέων κατά τους Τρεις Ιεράρχες»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και σε κλίμα σεβασμού προς τον χώρο της παιδείας, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Πέμπτης 29 Ιανουαρίου 2026 στον Ιερό Ναό Αγίων Σοφίας, Ιωάννου Χρυσοστόμου και Σπυρίδωνος Καρδίτσης, στη συμβολή των οδών Καποδιστρίου και 18ης Αυγούστου, η εορταστική εκδήλωση της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος προς τιμήν των Αγίων Τριών Ιεραρχών, Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Προστατών της Ελληνικής Παιδείας.

Προηγήθηκε η ακολουθία του Εσπερινού μετ' αρτοκλασίας.

Η εκδήλωση διοργανώθηκε προς τιμήν των εκπαιδευτικών της περιοχής και αποτέλεσε έκφραση ευγνωμοσύνης της τοπικής μας Εκκλησίας προς όλους όσοι διακονούν τον χώρο της παιδείας. Σε αυτήν συμμετείχαν εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, φροντιστές εκπαιδευτικοί, καθώς και συνταξιούχοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι τιμήθηκαν για το έργο που προσέφεραν διαχρονικά στη μόρφωση και διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας.

Ακολούθως, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Τιμόθεος απηύθυνε ομιλία με θέμα **«Η διαπαιδαγώγηση των νέων κατά τους Τρεις Ιεράρχες»**, κατά την οποία ανέπτυξε σκέψεις εμπνευσμένες από τη διδασκαλία του Μεγάλου Βασιλείου, του Γρηγορίου του Θεολόγου και του Ιωάννου του Χρυσοστόμου, αναδεικνύοντας τη διαχρονική επικαιρότητα των λόγων τους για την παιδεία και, κυρίως, για την αγωγή των νέων.

Τόνισε ότι, παρότι οι εποχές αλλάζουν, τα ουσιαστικά προβλήματα του ανθρώπου

παραμένουν τα ίδια, απλώς εμφανίζονται με διαφορετικές μορφές. Μέσα σε μια πραγματικότητα όπου η παιδεία και η γλώσσα συχνά δοκιμάζονται, η Εκκλησία προβάλλει τους Τρεις Ιεράρχες ως προστάτες της παιδείας και της γνώσεως. Υπογράμμισε ακόμη ότι οι Άγιοι δεν υπήρξαν μόνο μεγάλοι θεολόγοι, αλλά και βαθιά μορφωμένοι άνθρωποι της εποχής τους, οι οποίοι γνώριζαν σε βάθος τις επιστήμες, αξιοποίησαν την ελληνική γλώσσα και την ελληνική σκέψη και με αυτά τα μέσα εξέφρασαν την αλήθεια της Ορθόδοξης πίστης, δίνοντας σαφήνεια και ύψος στη διατύπωση των δογμάτων.

Στη συνέχεια στάθηκε στην ουσία της παιδαγωγίας, χαρακτηρίζοντάς την, σύμφωνα με τον λόγο του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, ως «τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών». Όπως επεσήμανε, ο παιδαγωγός δεν έχει να χειριστεί μηχανές, αλλά να καθοδηγήσει πρόσωπα. Και αυτό απαιτεί ευθύνη, διάκριση και βαθιά κατανόηση του ανθρώπου, ο οποίος, κατά τους Πατέρες, είναι «ζών θεόπλαστο», ον με σώμα και ψυχή, που καλείται να διαπλαστεί και να ωριμάσει.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στα στάδια της αγωγής. Ο Σεβασμιώτατος σημείωσε ότι η αγωγή αρχίζει πολύ νωρίς, με πρώτους παιδαγωγούς τους γονείς, οι οποίοι έχουν ενώπιόν τους μια ψυχή εύπλαστη, «μαλακή σαν το κερί», δεκτική στο καλό, αλλά και ευάλωτη στην αμέλεια. Εκεί, όπως τόνισε, χρειάζεται να «εγγραφεί» ό,τι ωραιότερο και ωφελιμότερο υπάρχει, ώστε το παιδί να μάθει να επιλέγει το καλό, όπως η μέλισσα που παίρνει από τα άνθη ό,τι της είναι χρήσιμο. Παράλληλα υπογράμμισε ότι τα λάθη χρειάζεται να αντιμετωπίζονται έγκαιρα, πριν ριζώσουν και «μεγαλώσουν τα αγκάθια» στην ψυχή.

Αναφερόμενος στην εφηβική ηλικία, επισήμανε πως πρόκειται για περίοδο απαιτητική, καθώς τότε η προσωπικότητα του νέου αρχίζει να διαγράφεται πιο έντονα. Χρειάζεται, λοιπόν, έμπειρος οδηγός, ικανός να ορθοδηγήσει τις παρορμήσεις και τις εντάσεις της νεότητας, όπως την επιθυμία, την οργή, την ύβρη και την υπερηφανία, με τρόπο που να οικοδομεί και όχι να συντρίβει.

Στο σημείο αυτό ανέδειξε τους τρόπους ελέγχου και διορθώσεως που προτείνουν οι Ιεράρχες. Τόνισε ότι ο έλεγχος δεν πρέπει να γίνεται με θυμό και οργή, γιατί δεν οδηγεί σε καλό αποτέλεσμα. Ο παιδαγωγός οφείλει πρώτα να ελέγχει τον εαυτό του και να αποφεύγει κατηγορηματικά τις ύβρεις και τη βία, διότι ο νέος είναι ελεύθερο πρόσωπο, με αξιοπρέπεια και προσωπικότητα, και χρειάζεται σεβασμό. Αντί αυτών, ο πλέον πρόσφορος δρόμος είναι η πειθώ, επειδή ενεργοποιεί την προαίρεση του νέου και τον βοηθά να συνεργήσει ο ίδιος στο καλό αποτέλεσμα.

Επίσης, αναφέρθηκε στην ευθύνη των γονέων, σημειώνοντας ότι η πατρότητα δεν περιορίζεται στη γέννηση, αλλά ολοκληρώνεται στην αγάπη, στη φροντίδα και στην επιμέλεια. Υπογράμμισε ότι η αμέλεια οδηγεί σε οδυνηρές συνέπειες και μεταθέτει την ευθύνη από τον οικογενειακό χώρο αλλού, ενώ η σωστή αγωγή αποτελεί θεμέλιο και για την ίδια την υγεία της κοινωνίας.

Αναπτύσσοντας τον σκοπό της επίπληξης, τόνισε ότι στόχος είναι η ίαση της ψυχής και όχι η ταπείνωση του παιδιού. Γι' αυτό η διόρθωση χρειάζεται λεπτότητα, συχνά να προηγείται έπαινος, ώστε ο νέος να καταλάβει πως δεν απορρίπτεται ο ίδιος, αλλά αποδοκιμάζεται μια ανεπίτρεπτη αντίδραση.

Παράλληλα υπογράμμισε ότι η αγωγή δεν έχει μόνο έναν τρόπο, αλλά χρησιμοποιεί, ανάλογα με την ανάγκη, παράκληση, παρηγοριά, νουθεσία και, όπου πρέπει, επίπληξη, πάντοτε με διάκριση και αγάπη.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην προσωπικότητα του παιδαγωγού. Τόνισε ότι η αγάπη και η μακροθυμία είναι αναντικατάστατες αρετές στο έργο της αγωγής, αφού η αγάπη εξημερώνει και η μακροθυμία γίνεται «φάρμακο δασκάλου». Υπογράμμισε ακόμη πως το πρότυπο και το παράδειγμα διδάσκουν περισσότερο από τα λόγια, και ότι η διδασκαλία χάνει την αξία της όταν υπάρχει διάσταση ανάμεσα σε όσα λέγονται και σε όσα πράττονται. Στο πλαίσιο αυτό, ανέδειξε ως κρίσιμο στοιχείο την ακεραιότητα, ώστε ο νέος να εμπιστευθεί, να θαυμάσει και να ακολουθήσει.

Κλείνοντας, ο Σεβασμιώτατος ανέδειξε τον σκοπό της χριστιανικής αγωγής, που είναι να εμφυσήσει στον νέο τη σοφροσύνη και να τον οδηγήσει στην αρετή, υπερβαίνοντας την ηλικία του στη φρόνηση. Τόνισε ότι οι γονείς καλούνται να κληροδοτήσουν στα παιδιά όχι μόνο υλικά αγαθά, αλλά κυρίως μια ενάρετη ζωή, ενώ η παιδαγωγική πορεία χρειάζεται αναφορά στον Θεό ως ύψιστη αξία, ώστε να διαμορφώνεται χριστιανική συνείδηση και να οικοδομείται μια υγιής κοινωνία. Αναφέρθηκε ακόμη σε παραδείγματα από την αρχαία ελληνική σοφία, τα οποία οι Ιεράρχες αξιοποίησαν παιδαγωγικά για να ενισχύσουν την προτροπή προς την αρετή.

Τέλος, ευχήθηκε οι πρεσβείες των Αγίων Τριών Ιεραρχών να φωτίζουν γονείς και εκπαιδευτικούς στην επιτέλεση του έργου τους, ώστε με αγάπη, υπομονή και προσωπικό παράδειγμα να οδηγούν τα παιδιά στον δρόμο της αρετής.

Η εορταστική αυτή σύναξη ολοκληρώθηκε σε κλίμα συγκίνησης και αναγνώρισης της προσφοράς των εκπαιδευτικών, τους οποίους η Ιερά μας Μητρόπολη ευχαρίστησε για τη διαρκή συμβολή τους στη διαμόρφωση της νέας γενιάς και στην πνευματική πρόοδο της κοινωνίας μας.

